

Úvodem

Dne 12. prosince 2005 se na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity v Brně konala tradiční česko-slovenská konference na téma **Česká a slovenská slavistika na počátku 21. století (Stav – metodologie – mezinárodní souvislosti)**.

Organizátorem byl Ústav slavistiky FF MU v Brně a jeho Kabinet integrované žánrové typologie a areálových studií, spoluorganizátoři byly Česká asociace slavistů, Slavistická společnost Franka Wollmana, Středoevropské centrum slovanských studií, společnost Ars Comparationis a Komise slovanské poetiky a stylistiky při Mezinárodním komitétu slavistů. Seminář se konal pod záštitou rektora Masarykovy univerzity v Brně prof. PhDr. Petra Fialy, Ph.D., a děkana její Filozofické fakulty PhDr. Jana Pavlíka.

Tento sborník je v sérii *Brněnské texty k slovakistice* v pořadí již osmý (viz předchozí: *Brněnská slovakistika a česko-slovenské vztahy*. Editor: Ivo Pospíšil. Masarykova univerzita, Brno 1998; *Slovakistika v české slavistice*. Editoři: Ivo Pospíšil, Miloš Zelenka. Masarykova univerzita, Brno 1999. *Česko-slovenská vzájemnost a nevzájemnost*. Editoři: Ivo Pospíšil, Miloš Zelenka. Masarykova univerzita, Brno 2000. *Literatury v kontaktech. Jazyk - literatura - kultura*. Brněnské česko-slovenské texty k slovakistice. Editoři: Ivo Pospíšil, Miloš Zelenka. Ústav slavistiky Filozofické fakulty Masarykovy univerzity, Brno 2002. *Česko-slovenské vztahy v slovanských a středoevropských souvislostech. Meziliterárnost a areál*. Brněnské texty k slovakistice IV. Editoři: Ivo Pospíšil, Miloš Zelenka. Ústav slavistiky FF MU, Brno 2003. *Česko-slovenské vztahy, Evropa a svět*. Brněnské texty k slovakistice VI. Eds.: Ivo Pospíšil, Miloš Zelenka. Slavistická společnost Franka Wollmana a Ústav slavistiky FF MU, Brno 2004. *Aktuální slovakistika*. Brněnské texty k slovakistice VII. Eds: Ivo Pospíšil, Miloš Zelenka. Ústav slavistiky FF MU, Brno 2004).

Stejně jako předchozí sborníky prezentuje jedno široké tematické rozpětí, nikoli však jednu koncepci nebo myšlenku, spíše tříšť různých pojetí a zorných úhlů. Proto se vedle sebe – stejně jako předtím - mohou ocitnout i pojetí protikladná. Sborníky *Brněnské texty k slovakistice* jsou tedy spíše polem střetů, průniků a konfrontací než jednolitou, uspořádanou koncepcí, jsou spíše diskusí než monolitním výkladem.

Sborník zahrnuje značně obsáhlé sféry oborů, tedy slavistiku a slovakistiku v širokém slova smyslu: najdeme tu takřka všechny pod-

statné pohledy od historického a politologického, přes klasický literárněvědný a lingvistický koncept (zejména lexikologický) k bibliografii, různé druhy a typy literatury od dramatu k naučné próze a poezii, najdeme tu zamyšlení nad slavistikou, nad edičními obraty do minulosti, reflexe o charakteru areálových studií, čtenářství a písemnictví pro děti. De facto všechny studie se pohybují od tradiční česko-slovenské srovnávací roviny k plochám širším, středoevropským a evropským, zkoumají mimo jiné aktuální recepci anglosaského fenoménu, originálně rozpracovávají výzkumy Dionýze Ďurišina ve smyslu zkoumání meziliterárnosti, vracejí se tu nově interpretovaná témata slovanství a germánství, objevuje se tu i známý triangl česko-slovensko-polský, téma genologické i klasická interpretační sonda.

Během let se změnila – a myslí, že k dobrému – také generační skladba účastníků těchto každoročních setkávání, resp. příspěvatelů do *Brněnských textů k slovakistice*: dříve to byli spíše koryfeje, kteří pomáhali zakládat brněnskou slovakistiku, nyní jsou to kromě vědců světového jména a dalších zkušených badatelů také představitelé mladší střední, mladé a nejmladší badatelské generace.

Smyslem této konference a jejího publikačního výstupu je prezentovat návrat k prvním svazkům série, které se týkaly stavu slavistiky a v ní slovakistiky, nyní v podstatě osm let po zahájení studia slovenštiny na FF MU v Brně. Současně se snažíme i nadále ukazovat česko-slovenský vztah jako věc multikulturní, širší než bilaterální, zasahující od filologie k dalším badatelským okruhům v rámci středoevropských a evropských areálových studií. V tomto smyslu obohacuje série *Brněnské texty k slovakistice* i vysokoškolskou výuku slovakistiky a slavistiky a rozvíjí její předměty, celý obor a studijní program Filologie.

To, co je pro brněnské pojetí slovakistiky charakteristické, není jen komparatisticko-genologické zaměření, o němž se v Polsku hovoří jako o brněnské genologické škole (E. Kasperski) nebo u nás komplexněji jako o české škole literární komparistiky (S. Wollman), ale také areálový přístup, tedy v daném případě začleňování česko-slovenské vztahovosti do širšího rámce.

Moravské a brněnské slovakistické specifikum i v tomto sborníku zmíněné ediční série tak zůstává: na základě genia loci, tedy místních tradic komparistiky, genologie a areálových studií, zkoumat slovenský fenomén v jeho relační fázi.

Ivo Pospíšil, koeditor